

Det Kongelige Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 3. mai 2005

Høring – til forslag til endringer i lov om foretakspensjon og innskuddspensjonsloven

Innledning

Vi viser til Finansdepartementets brev av 04.02.2005. Den Norske Aktuarforening, heretter kalt Aktuarforeningen, avgir med dette høringsuttalelse til forslag til endringer i lov om foretakspensjon og innskuddspensjonsloven

Aktuarforeningen er en frittstående, uavhengig profesjonsforening som er åpen for alle som har aktuarutdannelse, og personer med tilsvarende kvalifikasjoner. Foreningens formål er å fremme utøvelsen av aktuarfaget og medlemmenes felles interesser slik dette er nærmere utdypet i formålsparagrafen. Ved siste årsskifte hadde foreningen 240 medlemmer. Praktisk talt alle aktuarer som har arbeidet med forsikringsfaglige spørsmål noen år, er medlemmer av foreningen.

Denne høringsuttalelsen vil i hovedsak kommentere endringene i forbindelse med regulering av pensjoner i § 5-10. Aktuarforeningen støtter en endring i denne paragrafen slik at også de oppsatte dekningene kan reguleres. Vi er derimot ikke enige i hvilke størrelser som skal reguleres. Aktuarforeningen mener det bør være de sikrede ytelsene som reguleres. Vi vil i denne høringsuttalelsen også kommentere endringene i § 6-1 som berører personer under attføring/rehabilitering, og argumentere for at sykemeldte også bør omfattes av endringen som foreslås i § 15-3.

Kommentarer til foreslåtte endringer i lov om foretakspensjon

Aktuarforeningen er positiv til at loven endres slik at også alders og etterlatte pensjoner tilhørende uføre medlemmer og etterlatte pensjoner tilknyttet medlemmer som får alderspensjon kan reguleres gjennom bruk av pensjonistenes overskuddsfond. Når det gjelder § 5-10 (3) mener vi dette må være en **skal** bestemmelse og ikke en kan bestemmelse. Det er overskudd på det enkeltes medlems premiereserve (saldoen) som danner

grunnlag for reguleringen. Overskudd på midler som er allokert pensjonisten må derfor tilføres pensjonistenes overskuddsfond. Vi mener at tillegget som gis skal være **likt** tillegget som gis til utbetalende alderspensjon, og ikke inntil som det står i forslaget. Både i lov om foretakspensjon og i pensjonsavtalen (regelverket) er det avtalt et forhold mellom ytelser – for eksempel uførepensjon lik alderspensjon eller ektefellepensjon utgjør en prosentandel av alderspensjon - som må opprettholdes. Reguleringen (i prosent) bør derfor være lik for alle deknningene. Dette er også hva medlemmet vil forvente ut fra planen.

Lovforslaget foreslår å regulere de opptjente alders og etterlatte pensjoner tilhørende uføre medlemmer samt etterlatte pensjoner tilknyttet medlemmer som får alderspensjon.

Konsekvensen av å bare regulere den opptjente oppsatte ytelsen vil for en som er ufør frem til pensjonsalder bety et (betydelig) fall i utbetalt ytelse når denne personen endrer status fra ufør til alderspensjonist.

En annen konsekvens av en ulik oppregulering av løpende ytelser og oppsatte ytelser vil oppstå ved reaktivering av en ufør person. Ved å kun regulere opptjent pensjon vil ikke den fulle ytelsen følge lønns og prisstigningen. Ved reaktivering vil derfor bedriften dermed kunne få en stor engangspremie for å løfte alderspensjonen opp til nytt lønnsnivå.

Aktuarforeningen mener at det må være **de sikrede ytelsene** som blir regulert. På denne måten vil den utbetalende uføreytelsen og den fulle alderspensjonen opprettholde et likt nivå. Dette er også lovens intensjon ved fastsettelse av uførepensjonens plandefinisjon.

Et spørsmål som ikke synes berørt er at det, særlig etter innføring av innskuddspensjon, kan forekomme ordninger uten alderspensjon, foruten at det i mange ordninger kan være både uføre- og etterlattepensjoner uten at noen alderspensjon har kommet til utbetaling. Det vil da ikke være mulig å koble reguleringen mot alderspensjonen.

Aktuarforeningen foreslår derfor at § 5-10 (1) beholdes uforandret, mens ordene opptjent og inntil sløyfes i den nye § 5-10 (3).

Aktuarforeningen bemerker at endringen i § 6-1 vil gi en svekkelse av livsgrunnlaget for personer under attføring og rehabilitering. Som et eksempel kan vi se på en person som tjener 8 G og som er medlem av en 66 % ordning. I foreslått regelverk vil denne personen under attføring kun få utbetalt 50 % av lønn. Denne reduksjonen i forhold til pensjonsplanens utbetalingsstørrelse i på 25 % vil øke med stigende lønn til en reduksjon på 50 % for lønn over 12 G. Det virker urimelig at medlemmet ikke skal kunne få utbetaling fra forsikringsordningen i denne perioden, slik at samlet utbetaling i attføringsperioden kan nå det 66 % nivået som er fastsatt i pensjonsplanen.

Det synes også som man helt overser at de som mottar rehabiliteringspenger eller attføringspenger faktisk er syke og ikke i stand til å arbeide. Vi er redd for at hvis den foreslåtte endring blir innført, vil det bli et sterkt press for å få innvilget uførepensjon i stedet for attførings- eller rehabiliteringspenger.

Denne begrensningen i utbetaling under attføring og rehabilitering gjelder ikke i andre tjenestepensjonsordninger som ikke er regulert av LOF. Etter Aktuarforeningens mening er det uheldig med en slik forskjellsbehandling mellom private og offentlige ordninger.

Aktuarforeningen ber derfor om at man i stedet for en innstramming for private pensjonsordninger på dette punkt heller går tilbake til de reglene som gjaldt før lov om foretakspensjon ble satt i kraft, ved at uførepensjon utbetales hvis medlemmet fortsatt er ervervsufør etter 12 måneder (dvs. når sykepengene opphører).

Aktuarforeningen støtter forslaget om at det skal være anledning til å videreføre ordningen for medlemmer som er uføre på tidspunktet for avvikling. Vi mener at dette også bør være mulig for alderspensjonister og etterlattepensjonister, da dette er den beste måten å sikre eventuell avtale om regulering av disse pensjonene. Departementet har i forslaget til

§ 15-3 (4) valgt å ikke gi samme mulighet for sykemeldte som de gir uføre. I forarbeidene til lovendringen er den ulike behandlingen av uføre og syke begrunnet med at de sykemeldte kan tas opp i innskuddsordningen ved omdanning til innskuddspensjon. Vi gjør oppmerksom på at sykemeldte ikke kan meldes inn i uførepensjonsordningen (risikodekning) som eventuelt er tilknyttet innskuddspensjonsordningen. Aktuarforeningen foreslår derfor at det gis anledning til å videreføre ordningen også for sykemeldte, og at disse overføres til innskuddsordningen når medlemmet blir friskmeldt. På den måten vil også de sykemeldte få kontinuitet i sitt medlemskap i pensjonsordningen ved en omdanning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon med tilknyttet risikodekninger. Aktuarforeningen mener følgelig at muligheten til å bli stående i ytelsesordningen også må gjelde de som er sykemeldt, samt alle medlemmer med løpende pensjoner.

Avslutning

De andre forslagene til endringer som ikke er kommentert eksplisitt i denne høringsuttalelsen har Aktuarforeningens støtte.

Med vennlig hilsen
Den Norske Aktuarforening

Morten Harbitz
(Formann)